

بی عدالتی در تیم درمان

پرستاران نیازمند پرستاری

گفتگوی رصد با پرستاران

گزارش

ملیحه زرین پور

برای حفظ سلامتی در جامعه، اهمیت پرستاری در تراز اول قرار دارد؛ یعنی اگر بهترین پزشکان و جراحان کار خودشان را با بیمار به بهترین وجه انجام دهند، اما از آن بیمار پرستاری نشود، کار آن پزشک یا جراح عالی قدر بی فایده خواهد بود، نقش پرستاری در حفظ سلامت و بازگشت سلامت بیمار، معادل است با نقش یک پزشک ماهر. این بالاترین تعبیری است که رهبر معظم انقلاب هم از آن یاد می کنند. با این حال از گذشته تا کنون و به ویژه در دوره اجرای طرح تحول این جایگاه با چالش هایی اساسی همراه بوده است و پرستاران همواره احساس بی عدالتی کرده اند.

قانون بر زمین مانده و ناقوس بی عدالتی در کادر درمانگر کسور

یکی از این بی عدالتی ها قانونی است که به منظور رسیدگی به پرداختی های پرستاران متناسب با سختی کار آن ها با عنوان قانون تعرفه گذاری خدمات پرستاری حدود ۸ سال پیش به مجلس ارائه و تصویب شد و قرار بود یکی از اساسی ترین مسائل پرستاری را حل کند و اندکی از سختی کار آن ها بکاهد اما این قانون همچنان میان سازمان بیمه و وزارت بهداشت پاس کاری می شود و بعد از این همه سال هنوز فکری برای اجرای آن نشده است یا شاید هم قرار نیست اصلاً اجرا شود، قانون تعرفه گذاری خدمات پرستاری تیر ماه سال ۸۶ مورد تصویب مجلس و تأیید شورای نگهبان قرار گرفت.

قانونی که اجرا نشد اما وظایفی که اضافه شد

«فاطمه نوغانی» یکی از پرستاران بیمارستان امام رضا (ع) مشهد در این خصوص به ما می گوید: «نه تنها تا کنون قانون مصوب تعرفه گذاری خدمات پرستاری اجرا نشده است بلکه کارهای اضافه بسیاری هم به وظایف پرستاران افزوده شد.»

وی در خصوص قانون تعرفه گذاری پرستاران می گوید: «برای خیلی از خدمات پزشکی و پرستاری که یک پرستار انجام می دهد هیچ کارانه و امتیازی به پرستار تعلق نمی گیرد مانند رگ گیری که من پرستار انجام می دهم اما K امتیاز آن در کارانه پزشک ثبت می شود و کارانه اش هم برای او واریز می شود، این مشکل همانی است که در قانون مصوب تعرفه گذاری خدمات پرستاری حل شده ولی متأسفانه اجرا نمی شود.»

مریم حسینی یکی دیگر از پرستاران بیمارستان امام رضا (ع) معتقد است: «در پرداخت کارانه پرستاران بی عدالتی بسیاری وجود دارد چنانچه کارمندان بیمارستان به دو گروه پزشک و غیرپزشک به جای درمانگر و غیر درمانگر تقسیم شده است و اصلاً سختی کار پرستاران دیده نمی شود و این امر موجب می شود اختلافات فاحشی بین درآمد پزشکان و پرستاران به وجود آید و این امر با ایجاد نارضایتی میان قشر زحمت کش پرستاران روی کیفیت کار مؤثر خواهد بود.»

یکی از اعضای کمیته مطالبات پرستاری عنوان می کند: «جامعه پرستاری چیزی بیش از قانون طلب نمی کند و تنها اجرای همان قانون تصویب شده ۸

سال پیش را، آن هم با وجود تزییق این بودجه هنگفت به وزارت، خواهان است ولی نه تنها اجرایش نمی کنند بلکه برچسب های سیاسی هم به پرستاران می زنند.» این پرستار بیمارستان فارابی مشهد می افزاید: «در قانون تعرفه گذاری خدمات پرستاری مانند کتاب ارزش گذاری خدمات پزشکی برای خدمات پرستاری امتیازهایی در نظر گرفته شده که اگر اجرا شود، نقش مؤثری در کارانه پرستاران می گذارد ولی متأسفانه این قانون همچنان میان شورای عالی بیمه و وزارت بهداشت دست به دست می شود.» نائب رئیس نظام پرستاری مشهد هم می گوید: «در تعرفه گذاری کتابی داریم با عنوان کتاب کالیفرنیا که صراحتاً پزشکان را شامل می شود و هر اقدامی که انجام می دهند اجرتی برایشان در نظر گرفته می شود که با واحدی به نام K سنجیده و هر ساله مبلغش تعیین می شود یعنی هر عملی که آن ها انجام می دهند با ضریبی از واحد K ارزش گذاری می شود.»

«مصطفی رباحی» عنوان می کند: «با توجه به اقداماتی که پرستاران در بیمارستان ها انجام می دهند قانون تعرفه گذاری خدمات پرستاری هم مصوب شد و قرار بود اجرا شود ولی متأسفانه تا کنون به بهانه های مختلف غیر کارشناسی چون کمبود اعتبار مانع اجرای آن شده اند، در حالی که ممانعت از اجرای قانون جرم محسوب می شود.»

به گفته وی «پیگیری های نظام پرستاری طی چند وقت اخیر به منظور اجرای این قانون و اعتراضات مختلف در سراسر کشور موجب شد که وزارت بهداشت توپ را به زمین شورای عالی بیمه بیندازد و به این شورا ابلاغ کرده که ۲۵۰ خدمت پرستاری هم در کتاب کالیفرنیا گنجانده شود ولی شورای عالی بیمه هم که زیر مجموعه های وزارت رفاه است ماه ها است پاسخ درستی به این مطالبه پرستاران نمی دهد.»

بی توجهی به قانون تعرفه گذاری پرستاران و ضرب الاجل پرداختی پزشکان!

در این میان طرح تحول نظام سلامت شرایط متفاوتی در حوزه سلامت کشور به وجود آورد، شرايطی که به گفته مسئولان و سیاست گذاران به نفع بیمار بوده و برخی از هزینه ها را از دوش او می کاهد و در عین حال اتفاقات خوبی را در بخش پرداختی های کادر درمانی فراهم می کند؛ اما انگار باز هم این شرایط نه تنها تغییری در اوضاع و شرایط و کار سخت پرستاران ایجاد کرده بلکه با اضافه کردن برخی کاغذبازی ها پرستار را از بالین بیمار دور ساخته است. از طرفی رسیدگی به دریافتی های به روز پزشکان که شکافی ۱۰۰ تا ۱۵۰ درصدی میان پزشک و پرستار فراهم کرده و موجب دل شکستگی بیشتر پرستاران شده است. امری که بعد از اجرای مرحله سوم طرح تحول اعتراضات گسترده جامعه پرستاری را در سراسر کشور به دنبال داشت.

«سید جواد توکلی» یکی از اعضای کمیته مطالبات پرستاری نیز ابراز می کند: «قانون تعرفه گذاری خدمات پزشکی در طرح تحول نظام سلامت توسط کتاب جدید با عنوان ارزش گذاری خدمات پزشکی محاسبه و پرداخت می شود تا عادت زیرمیزی پزشکان از بین برود و این امر موجب شد که کارانه دریافتی این قشر تا ۲/۵ برابر افزایش یابد و این امر به گفته وزارت بهداشت برای ایجاد انگیزه در پزشکان مناطق محروم و افزایش ماندگاری آن ها بود. پرداخت به روز کارانه پزشکان از همان ابتدای طرح انجام شد در حالی که قانون تعرفه گذاری پرستاری همچنان بلا تکلیف است.»

افزایش تجویز بستری برای درآمد بیشتر

وی می افزاید: «البته این اتفاق رخ داد و انگیزه پزشکان برای بستری بیماران هم بالا رفت و به جایی رسید که حتی بیماری که نیاز به بستری نداشت به دلیل درآمدزایی بستری شود و در عین حال خیلی از خدمات پزشکی که بیمار نیازی به آن نداشت مانند سونوگرافی و رادیوگرافی و دیگر خدمات برای او انجام شود به عبارتی یک نگاه درآمد محور به جای درمان محور در اجرای طرح تحول نظام سلامت در میان پزشکان ایجاد شد و این یکی از آسیب های این طرح به شمار می رود.»

اما چاره چیست؟

به اعتقاد توکلی «تنها راه حل این مشکل اجرای درست و بی چون و چرای قانون